

Zaaknummer : 01069306
Ons Kenmerk : ODH818248
Datum : 27-09-2023

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 4 mei 2023 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op uitvoeren van sloopwerkzaamheden en de nieuwbouw van woningen aan de Emmastraat 1 te Numansdorp en is aangevraagd namens Schrijver Vastgoedontwikkeling B.V. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 september 2023 tot en met 15 april 2024.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te **verlenen** aan Schrijver Vastgoedontwikkeling B.V.;
- II. de in het vervolg van dit besluit opgenomen voorschriften te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende gegevens van datum 23 mei 2023 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf de bekendmaking van dit besluit tot en met 15 april 2025.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - a. de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
 - b. het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Activiteitenplan Wnb ontheffing Emmastraat Numansdorp' van 22 maart 2023 en de aanvullende gegevens van 23 mei 2023. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b de aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de gierzwaluw.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en/of (beschermd) soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie.

De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Hij of zij:

- (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermd) soorten;
- heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
- kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
- kan ontheffing aanvragen opstellen of daarbij ondersteunen;
- kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk. (inclusief vrijstellingen en gedragscodes);
- kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties en/of een ecologisch adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

- 5 De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan Wnb ontheffing Emmastraat Numansdorp' van 22 maart 2023 en de aanvullende gegevens van 23 mei 2023.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 In het meest recente Kennisdocument wordt een compensatiefactor 1:3 aangehouden. Dit betekent dat er tenminste zes permanente voorzieningen dienen te worden gerealiseerd. De permanente voorzieningen moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de voorzieningen minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de voorziening hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de gierzwaluw.

Aanwijzingen voor gebruik

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht zoals bedoeld in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Indien de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde, dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 4 mei 2023 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van sloopwerkzaamheden en de nieuwbouw van woningen aan de Emmastraat 1 te Numansdorp en is aangevraagd namens Schrijver Vastgoedontwikkeling B.V. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 september 2023 tot en met 15 april 2024.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Activiteitenplan WnB ontheffing Emmastraat Numansdorp, Witteveen + Bos, 22 maart 2023 (ODH682612), waarin opgenomen als bijlagen:
 - Quicksan Ecologie Numansdorp, Emmastraat 1, Breur Ecologie & Onderzoek, 7 oktober 2021;
 - Soortgericht onderzoek Numansdorp – Emmastraat 1, Breur Ecologie & Onderzoek, 3 november 2022.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze aanvraag.

Omdat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 4 mei 2023 verzocht om aanvullende gegevens.

Op 23 mei 2023 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Constructieve opname kerkgebouw, Van Vliet Bouwmanagement, 27 januari 2017 (ODH699000).

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 30 juni 2023 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1 en 3.3 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De gierzwaluw is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de gierzwaluw te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Aanvraag

Schrijver Vastgoedontwikkeling B.V. is voornemens om het kerkgebouw aan de Emmastraat 1 te Numansdorp te slopen en drie seniorenwoningen op het terrein te bouwen. De werkzaamheden staan gepland te starten op 1 september 2023 en duren naar verwachting tot uiterlijk 15 april 2024. Gezien de verlate startdatum wordt een langere ontheffingsperiode aangehouden.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2022 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de gierzwaluw binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de gierzwaluw in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De gierzwaluw is in het plangebied aangetroffen. Aan de westzijde van de kerk, aan de onderkant van de dakgoot, zijn twee nesten aanwezig. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gierzwaluw tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan Wnb ontheffing Emmastraat Numansdorp' van 22 maart 2023 en de aanvullende gegevens van 23 mei 2023. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing buiten de broedperiode van de gierzwaluw en het treffen van compenserende maatregelen. De sloop en nieuwbouw vinden plaats buiten de broedperiode en de nieuwe gebouwen, en daarmee nestplaatsen, zijn gereed vóór de verwachte terugkomst van de zwaluwen. Mocht door onverwachte omstandigheden de start worden vertraagd zodat dit niet meer gehaald kan worden, dan worden de werkzaamheden in hun geheel een jaar opgeschort. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de gierzwaluw.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek aangezien het gaat om het uitvoeren van sloopwerkzaamheden. De kerk is bouwkundig in bijzonder slechte staat; de alternatieve oplossing om de kerk te behouden kan niet zonder ingrijpende maatregelen worden behaald. Er is bovendien geen behoefte meer aan, of belangstelling voor, een kerk in deze omgeving. Een andere mogelijkheid zou zijn om in het bestaande gebouw woningen of appartementen te realiseren. Uit bouwtechnisch onderzoek is gebleken dat dit niet mogelijk is vanwege de slechte staat van de constructie, hetgeen overigens niet uitsluitend te wijten is aan verval maar te maken heeft met een vanaf het begin slecht uitgevoerd bouwwerk.

Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de gierzwaluw te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare broedperiode van de gierzwaluw en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens de werkzaamheden te verminderen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Met de gekozen werkwijze, planning en periode van uitvoering, wordt schade aan de gierzwaluw zoveel mogelijk voorkomen.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' zoals genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, sub 1, van de Wnb.

Ten eerste vormt de kerk een gevaar voor de openbare veiligheid omdat de huidige bouwkundige staat van de kerk zeer slecht is. Uit bouwtechnisch onderzoek is gebleken dat de kerk vanaf het begin bijzonder slecht gebouwd is. De kerk staat al jaren leeg, het risico op instorten is groot en dit risico wordt groter naarmate de kerk langer blijft staan. Er zijn noodmaatregelen genomen om schade aan voorbijgaand verkeer en personen te voorkomen maar deze zijn maar tijdelijk.

Ten tweede is er landelijk een groot tekort aan woningen. Door de sloop van de leegstaande kerk kunnen er drie nieuwe seniorenwoningen worden gerealiseerd waardoor er in Numansdorp meer huisvesting beschikbaar komt. De nieuw te bouwen woningen zijn levensloopwoningen, waarvoor senioren de doelgroep zijn. Van dit specifieke soort woning is weinig aanbod en er is veel vraag. Doordat senioren verhuizen naar dergelijke woningen, komen naar verwachting grotere gezinswoningen beschikbaar voor anderen. Dit kan een positieve verschuiving op de woningmarkt tot stand brengen. Voldoende en geschikte woningen zijn in het belang van de volksgezondheid.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat 'het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de gierzwaluw, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de werkzaamheden gaan twee nesten van de gierzwaluw verloren. Gezien alle werkzaamheden worden uitgevoerd wanneer de gierzwaluw niet in Nederland aanwezig is hoeven de nestplaatsen niet ongeschikt te worden gemaakt en zullen er geen alternatieve nestplaatsen worden gerealiseerd gedurende de werkzaamheden. In de permanente situatie worden 10 nieuwe nestkasten ingebouwd in de gevels van de nieuwe woningen. Het gaat hierbij om inbouwstenen van het type IB GZ 05, NK GZ 08 of vergelijkbaar. In het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, versie 2.0, juli 2023) is aangegeven dat voor elke nestplaats welke verloren gaat drie alternatieve nestplaatsen gerealiseerd dienen te worden. Derhalve is het realiseren van zes alternatieve nestplaatsen tevens voldoende. De permanente voorzieningen worden gerealiseerd conform de richtlijnen uit het meest actuele Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12). Hiermee worden na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

De gierzwaluw komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Numansdorp. De aangetroffen nestplaatsen in het plangebied maken onderdeel uit van een groter netwerk aan nestplaatsen in de directe omgeving. Slechts een klein deel van de kolonie ondervindt gevolgen van de geplande werkzaamheden. Naar schatting zijn er 40 broedende gierzwaluwparen in de directe omgeving, onder meer aan de Poortvlietstraat, Flohilstraat en Koninginneweg. Bij een eerder nieuwbouwproject zijn er in deze wijk door de gemeente 240 nestkasten voor gierzwaluwen gerealiseerd. Dit draagt ook bij aan de eventuele

uitwijkmogelijkheden voor de gierzwaluwen. Door de voorgenoemde maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gierzwaluw in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gierzwaluw.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de gierzwaluw op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Cromstrijen bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb worden verleend.